

MEDYCYNA DYDAKTYKA WYCHOWANIE

ISSN 0137-6543

ROK XLVI

WARSZAWSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY

NR 1/2014

Zespół redakcyjny:

Prof. dr hab. Stefan Kruś – redaktor honorowy
Dr hab. Marcin Grabowski – redaktor naczelny
Dr med. Maciej Janiszewski – z-ca redaktora naczelnego
Mgr Cezary Ksel – sekretarz redakcji
Mgr Magdalena Zielonka – korekta

Rada Programowa i Naukowa:

Prof. dr hab. Marek Krawczyk – Rektor Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, **prof. dr hab. Sławomir Majewski** – Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą, **prof. dr hab. Sławomir Nazarewski** – Prorektor ds. Klinicznych, Inwestycji i Współpracy z Regionem, **prof. dr hab. Renata Górka** – Prorektor ds. Kadr, **prof. dr hab. Marek Kulus** – Prorektor ds. Dydaktyczno-Wychowawczych, **prof. dr hab. Mirosław Wielgoś** – Dziekan I Wydziału Lekarskiego, **dr hab. Marek Kuch** – Dziekan II Wydziału Lekarskiego, **prof. dr hab. Bożena Werner** – Prodziekan ds. Oddziału Nauczania w Języku Angielskim, **dr hab. Piotr Wroczyński** – Dziekan Wydziału Farmaceutycznego, **prof. dr hab. Piotr Małkowski** – Dziekan Wydziału Nauki o Zdrowiu, **prof. dr hab. Bolesław Samoliński** – Dziekan Centrum Kształcenia Podyplomowego, **prof. dr hab. Elżbieta Mierzwińska-Nastalska** – Dziekan Wydziału Lekarsko-Dentystycznego.

Wydawca:

Warszawski Uniwersytet Medyczny,
Senacka Komisja ds. Informacji Naukowej i Wydawnictw

Adres redakcji:

ul. Żwirki i Wigury 61, 02-091 Warszawa
tel. (22) 57 20 615
e-mail: mdw@wum.edu.pl
http://mdw.wum.edu.pl

Zdjęcia:

Dział Fotomedyczny WUM
Prawa autorskie zastrzeżone. Żadna część publikacji nie może być powielana bez zgody Wydawcy. Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania i skracania tekstów.

Skład i druk:

Oficyna Wydawnicza WUM
ul. Pawińskiego 3, 02-106 Warszawa
tel. (22) 57 20 327, fax (22) 57 20 380
e-mail: oficynawydawnicza@wum.edu.pl
http://oficynawydawnicza.wum.edu.pl
Projekt okładki – Maja Sosnowska

Nakład: 500 egzemplarzy
CZASOPISMO JEST PUNKTOWANE W SYSTEMIE INDEX COPERNICUS

Z ŻYCIA WARSZAWSKIEGO UNIwersYTETU MEDYCZNEGO

<i>Cezary Ksel</i> Otwarcie Uniwersyteckiego Centrum Zdrowia Kobiety i Noworodka Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.....	2
<i>Biuro Informacji i Promocji</i> Podpisanie umowy o współpracy z UNICEF Polska... <i>Cezary Ksel</i> Konferencja poświęcona pozyskiwaniu funduszy na badania biomedyczne z IMI	3 3 4
<i>Michał Gieraltowski</i> Sukces naukowców z projektu BASTION	5
<i>Cezary Ksel</i> Ogólnopolski Dzień Transplantacji	6
<i>Marta Lipowska</i> Konferencja naukowo-szkoleniowa „Neuropatie nabyte – standardy diagnostyczne i terapeutyczne”	7
<i>Łukasz Januszkiewicz</i> Złożenie kwiatów na grobie Prof. Zdzisława Askanasa.... <i>Cezary Ksel</i> VI Konferencja Naukowa Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej.....	8 9
<i>Joanna Gotlib</i> Pielęgniarki o Evidence-based Nursing Practice... <i>Elwira Zielińska</i> Z Senatu WUM.....	11 12

STUDENCI

Rozmowa z Magdaleną Stusińską – studentką VI roku kierunku lekarskiego i prezesem EMSA Warszawa..... <i>Małgorzata Chmielewska</i> Doktoranci WUM na trasach Pucharu Świata w narciarstwie biegowym w Jakuszykach.....	16 19
---	----------

HISTORIA

<i>Bożena Majkowska, Barbara Mazurkiewicz</i> Dzieje kształcenia położnych w Warszawie	20
---	----

DYDAKTYKA

<i>Mirosława Adamus, Mariusz Jaworski</i> Poczucie tożsamości zawodowej a postrzeganie etosu nauczycielskiego wśród studentów wybranych kierunków medycznych	27
--	----

NAUKA

Obrony prac doktorskich	31
-------------------------------	----

Pielęgniarki o Evidence-based Nursing Practice

19 stycznia br. w Centrum Biblioteczno-Informacyjnym Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, w ramach podnoszenia jakości kształcenia, wzbogacania oferty i urozmaicenia formy zajęć dydaktycznych dla studentów, przeprowadzono zogniskowany wywiad grupowy dotyczący opinii badanej grupy na temat możliwości, chęci, motywacji i umiejętności wykorzystywania wyników najnowszych badań naukowych w codziennej, klinicznej praktyce pielęgniarskiej.

Wykorzystywanie aktualnych wyników badań naukowych przez pracowników ochrony zdrowia, lekarzy czy pielęgniarki, w ich codziennej praktyce klinicznej jest konieczne do zapewnienia efektywnej, bezpiecznej oraz spełniającej najwyższe standardy jakości opieki nad pacjentem.

Spotkanie odbyło się w ramach zajęć seminaryjnych z przedmiotu „Badania naukowe w pielęgniarstwie”. Udział w spotkaniu wzięli studenci I roku niestacjonarnych studiów I stopnia (studiów pomostowych) na kierunku Pielęgniarstwo: łącznie 20 studentów (1 mężczyzna), średnia wieku badanej grupy 43 lata (min. 34, maks. 55), średni staż pracy w zawodzie 17 lat (min. 1 rok, maks. 35 lat). Większość badanych pracowała w sektorze publicznym, największa grupa osób podejmowała pracę w szpitalu klinicznym, na stanowisku pielęgniarki.

Spotkanie było prowadzone przez pracowników naukowo-dydaktycznych Zakładu Dydaktyki i Efektów Kształcenia Wydziału Nauki o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego: dr hab. Joannę Gotlib, dr. n. farm. Mariusza Panczyka oraz mgr Jarosławę Belowską.

Było to pierwsze jak dotąd, unikatowe w skali Wydziału Nauki o Zdrowiu WUM, spotkanie łączące przekaz treści dydaktycznych z jednoczesnym badaniem jakościowym w formie wywiadu fokusowego.

Celem spotkania było poznanie opinii studentów na temat możliwości wykorzystania wyników najnowszych badań naukowych w codziennej praktyce klinicznej oraz chęci, motywacji i umiejętności ich wykorzystania w tej praktyce.

Na podstawie analizy polskiego i światowego piśmiennictwa naukowego podejmującego problematykę Evidence-based Medicine i Evidence-based Nursing Practice wybrano najważniejsze zagadnienia, które zapisano w formie scenariusza wywiadu ustrukturyzowanego.

Podczas spotkania omawiano m.in. takie zagadnienia, jak:

1. Znajomość definicji i znaczenia terminu Evidence-based Medicine (EBM) i Evidence-based Nursing Practice (EBP),
2. Znajomość definicji i kryteriów dowodu naukowego,

3. Częstość korzystania z polskiej/światowej literatury naukowej dla pielęgniarek, znajomość czasopism naukowych i branżowych,
4. Znajomość źródeł pozyskiwania dowodów naukowych,
5. Umiejętność oceny danych naukowych pod kątem ich wiarygodności oraz opinie badanej grupy, kto i kiedy powinien nauczyć studentów takich umiejętności,
6. Możliwość zastosowania Evidence-based Nursing Practice w miejscu pracy,
7. Stosunek kadry zarządzającej wobec kształcenia ustawicznego pielęgniarek,
8. Opinie badanej grupy na temat wad i zalet EBP w praktykowaniu zawodu pielęgniarki,
9. Możliwość podniesienia jakości opieki nad pacjentem i bezpieczeństwa pracy personelu medycznego poprzez zastosowanie EBP w miejscu pracy.

Prowadzona podczas spotkania dyskusja pokazała, że poziom wiedzy w badanej grupie na temat Evidence-based Nursing Practice oraz możliwości wykorzystania wyników badań naukowych w praktyce pielęgniarskiej był niewystarczający.

W badanej grupie pielęgniarek żadna z osób badanych nie umiała prawidłowo zdefiniować skrótu EBM i EBP, i nie znała dostępnych na rynku czasopism naukowych z dziedziny pielęgniarstwa. Najczęściej wskazywanymi przez pielęgniarki czasopismami były czasopisma: „Impuls” oraz „Magazyn Pielęgniarki i Położnej”. Tylko 2 pielęgniarki spośród badanej grupy uczestniczyły w tworzeniu procedur pielęgniarskich w swoim miejscu pracy. Najczęściej wskazywanymi przez pielęgniarki czynnikami ograniczającymi możliwość korzystania z najnowszych wyników badań naukowych w codziennej praktyce klinicznej były: brak czasu na podejmowanie kształcenia ustawicznego i samokształcenia, niewystarczająca znajomość języka angielskiego oraz brak dostępu do Internetu, jak również praca na stanowisku uniemożliwiająca podejmowanie decyzji w zakresie tworzenia procedur i standardów opieki pielęgniarskiej. Tak więc bariery ograniczające możliwość korzystania z najnowszych wyników badań naukowych w codziennej praktyce klinicznej miały charakter obiektywny

i wymagają zmian systemowych w organizacji pracy oraz systemu kształcenia ustawicznego pielęgniarek.

Argumenty podnoszone przez pielęgniarki podczas wywiadu pogłębionego pokazały również, że istnieje konieczność poszerzania wiedzy pielęgniarek dotyczącej korzyści płynących z korzystania z aktualnych wyników badań naukowych w codziennej praktyce klinicznej oraz poszerzania ich umiejętności w zakresie wyszukiwania dowodów naukowych i oceny ich wiarygodności. Pielęgniarki w badanej grupie deklarowały chęć udziału w zajęciach dydaktycznych na temat problematyki Evidence-based Nursing Practice, należy więc rozważyć wprowadzenie tej tematyki do programu studiów na kierunku Pielęgniarstwo.

Kształcenie studentów pielęgniarstwa w takiej uczelni jak Warszawski Uniwersytet Medyczny, posiadającej wieloletnią tradycję prowadzenia badań naukowych i wdrażania ich wyników do praktyki klinicznej, powinno w większym niż dotychczas stopniu kłaść nacisk na kształcenie w zakresie metodologii prowadzenia badań naukowych, krytycznej analizy ich wyników czy umiejętności krytycznego czytania tekstów naukowych, czyli wszystkich elementów Evidence-based Nursing Practice.

Zgodnie ze światowymi tendencjami, w praktyce zawodowej pielęgniarek kładzie się coraz większy nacisk na wykorzystywanie wyników badań naukowych, co ma wpłynąć korzystnie nie tylko na bezpieczeństwo pacjenta, personelu medycznego, czy skuteczność wykonywanych procedur medycznych, lecz również na ich efektywność finansową.

Opisywane spotkanie z grupą pracujących w zawodzie studentów Pielęgniarstwa stanowiło badanie pilotażowe, które kontynuowane będzie w formie zogniskowanego wywiadu grupowego prowadzonego w innych grupach specjalistów ochrony zdrowia. Wszystkich zainteresowanych tematyką Evidence-based Medicine oraz Evidence-based Practice pracowników i studentów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego zapraszamy do współpracy.

dr hab. Joanna Gotlib

Zakład Dydaktyki i Efektów Kształcenia WUM

Adres do korespondencji:

Dr hab. n. o zdr. Joanna Gotlib
Zakład Dydaktyki i Efektów Kształcenia
Wydziału Nauki o Zdrowiu
Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
ul. Żwirki i Wigury 81, 02-091 Warszawa,
tel./fax: (22) 57 20 490, (22) 57 20 491
e-mail: joanna.gotlib@wum.edu.pl
www.zakladdydaktyki.wum.edu.pl

Z Senatu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego 16 grudnia 2013 roku

Non Omnis Moriar

Senat uczcił minutą ciszy
pamięć niedawno zmarłych:

Pana dr. hab. Marka Pertkiewicza
Kierownika Kliniki Chirurgii Ogólnej
i Żywienia Klinicznego Wydziału Nauki o Zdrowiu

Pana dr. hab. Tadeusza Bączkowskiego
byłego Prodziekana ds. Oddziału Stomatologicznego
I Wydziału Lekarskiego w latach 1993-1999;
Kierownika Zakładu Propedeutyki
i Profilaktyki Stomatologicznej

2. Gratulacje, nominacje.

JM Rektor wręczył:

- Panu prof. dr. hab. Olgierdowi Rowińskiemu akt nominacji na stanowisko Kierownika II Zakładu Radiologii Klinicznej I Wydziału Lekarskiego;

- Panu prof. dr. hab. Piotrowi Małkowskiemu gratulacje z okazji uzyskania nagrody jubileuszowej.

3. Wyrażenie zgody przez Senat na podpisanie przez Rektora umowy o współpracy pomiędzy Warszawskim Uniwersytetem Medycznym, Międzynarodową Siecią Szpitali Klinicznych MONZA Włochy a Fundacją Kardiologiczną w Turynie.

Senat wyraził zgodę na zawarcie przez Rektora umowy o współpracy pomiędzy Warszawskim Uniwersytetem Medycznym, Międzynarodową Siecią Szpitali Klinicznych MONZA Włochy a Fundacją Kardiologiczną w Turynie.

4. Sprawy Szpitali Klinicznych.

Senat pozytywnie zaopiniował zmiany w Statucie Szpitala Klinicznego Dzieciątka Jezus związane z wyłączeniem ze struktur Szpitala Kliniki Położnictwa i Ginekologii.